

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI ÚJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann J. és Társándl.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 5 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Wekerle a jövőről.

A tülekedésnek abban a hangzavarában, mellyel munkapárti oldalon a Wekerle-kormány választójogi akcióját kísérik és ezt a nemzeti veszedelemnek legsötétebb színével igyekeznek aláfesteni, remélhetőleg mérséklően fog befolyni az az egyhangúság, mellyel a fő város negyedik kerülete a maga megbízólevelét Wekerle miniszterelnöknek átnyújtotta. Elvégre mégsem csupa bolsevikiekből áll ez a kerület és ha valóban volna nemzeti veszedelem, akkor annyi ezer választóból a legintelligensebb kerületek egyikeben mégis csak kialakult volna egy ökölnyi csoport, mely e veszedelem ellen való tiltakozással Wekerle megválasztásának egyhangúságát megzavarja.

A kerület ez egyhangú bizalomnyilvánításán kívül azonban a nemzeti szempontok legmesszebbmenő érvényesülését jelenti újint maga az a beszéd is, mellyel Wekerle a bizalmat választóinak megköszönte. Az aggodó hazafiai lélek lehető legóvatosabb körültekintése nyilvánul meg Wekerle felhívásában, mellyel választóit az ország demokratikus kiépítésének munkájához invitálja s amellyel lelkükre köti, hogy a kor uralkodó eszméi közül csak azokkal azonosítsák magukat, amelyek igazak és használhatók, mert csakis ezek valódi biztosítékai az igazi szabadság, a társadalmi rendnek, a jólétnek és a haladásnak. A demokratikus kialakulásnak ebben a beállításként a hivatásos sötétlenlapon kívül igazán még csak a javithatatlan rosszakarat fedezhet fel nemzeti veszedelmet.

Ep ilyen emelkedett Wekerle nézőpontja, midőn választói előtt a béke igazi rendeltetését ecseteli. Isten óvjon attól, hogy a jövőendő békét közlünk bárki is a háborús munka után következő pihenőnek tartsa. Még a háborús erőfeszítésnél is nagyobb munka vár ránk a békében s csak ennek legteljes ismeretesebb elvégzésével, melyből a nemzet egyetlen fia sem vonhatja ki magát, biztosíthatjuk azt hogy most oly rettenetes küzdelemünk gyümölcsei javára váljanak az országának.

Minden okunk megvan erre a föltevésre, mert egyenesen a nemzeti sorsa mulik ezen, hogy amint kerületének választóinál, úgy Wekerlének ez a bölcsen előrelátó megnyilatkozása osztatlan helyeslésre talál szerte az országban is és hogy hazafias céljainak megvalósításában minden becsületes magyar ember támogatására számíthat.

Hadiestély lesz április 2-án.

Megrendezi az általános jótékony nőgyelet a tüdőbeteg szanatórium javára

— márc. 20.

Ma egy heti számunkban hírt adtunk róla, hogy a nőgyelet a husvéti ünnepek alatt a tüdőbeteg szanatórium javára hadiestélyt rendez.

Ma már módunkban van részleteket is közölni, a nagysikerűnek ígérkező hadiestélyről.

A nőgyeletnek sikerült Fodor Oszkár igazgatása alatt álló társulat közreműködését megnyerni, akik a nemes cél szolgálatába szegődve, nemcsak tehetségük legjavát fogják nyújtani, de az est jövedelmének reájuk eső részéből tekintélyes összeget a jótékony célra is felajánlótak.

A nőgyelet már e helyütt is hála-köszönetet mond Fodor Oszkárnak és az egész társulatnak.

Az estély husvét harmadik napján, április hó 2-án a városi színházban lesz megtartva.

Ez alkalomból a nőgyelet elhatározta, hogy sorsjegyeket bocsajt ki és a sorsost a hadiestélyre ejti meg; az ebből befolyó jövedelmet pedig a katona sírok gondozására fordítja.

Az elpusztult kárpáti falvak felépítésére rendezett tárgy sorsjáték tárgyai között több értékes darab viszszámardat melyek ezen a hadiestélyen lesznek kisorolva; így Ofenszöke Stefánia főhercegnő által festett művészeti becsű kép, Malath Józsefné grófnő által ajándékozott nagy értékű orosz vaza és Sennyey Gézaúó grófné nagyon szép velencei vazaja.

A sorsjegyek kaphatók az összes dohánytőzsdeben darabonként 2 koronáért.

A hadiestélyre szóló jegyek előjegyzését a színházi pénztár és a dohány nagyüzemek eszközöli.

A többi részleteket lapunk legközelebbi számban hozzuk.

Zempléni vármegye törvényhatósági bizottsága március hó 26-án rendes közgyűlést tart.

A tárgy sorozat kiemelkedőbb pontjai a következők:

A vármegyei belső elcsesztett hősök özvegyei és arvai részére 1%-os hadi-jótékonyági pótdadónak 1918. évre való megszavazása. A rokkant katonák segélyezése céljaira 1%-os hadi-jótékonyági pótdadónak 1918. évre való megszavazása. A Saurmay Sándor-alapra megszavazott 20000 korona

fedezésére 1 százalékos várm. pótdadó megszavazása. Az 1917. évi XIII. t. c. alapján megalakított hadisegegyel-fel-szólamlási bizottságba lemondás folytán egy tag választása. Miniszterelnök leirata az Ó cs. és apostoli királyi felsőge legmagasabb személyét ért baleset szerencsés kimenetele alkalmából a vármegye részéről kifejezett szerencsekívánatokra küldött legfelső köszönet ügyében. Miniszterelnök leirata gróf Serényi Béla földművelésügyi és dr. Popovics Sándor pénzügyminiszteri kinevezése tárgyában, Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszterre történt kinevezés tudatja. A vármegye alispánjának énegyedves jelentése. A kereskedelemügyi miniszter leirata a kéményseprési díjak felemelése tárgyában. Szeged szabad kir. város az önellő magyar nemzeti hadsereg előállítására érdekében. Pest Pils Solt-Kis-Kun vármegye átírata a magyar nemzeti hadsereg intézményes biztosítása tárgyában. Budapest székesfőváros átírata a hazánk területi ép-sége elleni irtómadás visszaszűntetésére és az önellő magyar hadsereg felállítására. Az országos magyar iskola egyesület átírata a választói törvényjavaslat tárgyában. A Zempléni vármegyei Egyesület átírata, a tárgyalás alatt álló adójavaslato módosítása tárgyában. Az anya és csecsemővédelem országos-szervezése.

Dr. Klein Károly	K.	10.—
Widder Herman	"	10.—
Schiller Kálmán	"	10.—
Boronkay László	"	10.—
Dr. Székely Albert	"	10.—
Éhlert Gyula	"	10.—
N. N.	"	10.—
W. D.	"	10.—
Guttman Mór	"	10.—
Walther László	"	10.—
Szilassy György	"	10.—
Grünbaum Simon	"	10.—
Dr. Isépy Tihamér	"	5.—
Knopfler Sándor	"	3.—

Összesen K. 193.—

Előző számunkban kimutattunk " 1090.—

Összeg K. 1283.—

Természetbeni adományok: Varga Ferenc 5 liter bor, Grünbaum Simon 5 liter bor, Török Marci 200 darab cigaretta, Szabó Pál 150 darab cigaretta.

HIREK.

— Az ügyvédi kamarából. A kaszai kamara dr. Schweiger Mór és dr. Dubai István ügyvédek Sátoraljaújhely székhellyel hajstromába folytatódni felvette.

— Megbízás. Dr. Bóna Pál ügyvári rendőrszolgálatot az élelmezési miniszter a sátoraljaújhelyi élelmezési kormánybizottság polgári osztályának vezetésével bízta meg.

— A minden 100-ik akció közgyűlése f. évi március hó 25. ó. d. u. 6-kor a vármegyei háza nagytermében, Gróf Széchenyi György főispán elnöke alatt tartatik meg. Ezen közgyűlésre a városi és vidéki bizottsági tagoknak „Meghívók” külföldön is küldetnek.

— Állami részgállosztás. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy ha előre nem látott akadály nem jön közbe, a folyó évben is körülbelül annyi részgállosztó (kataszteri holdanként 15 kg.-ot) juttathat a szőlőgazdáknak, mint a múlt évben. A részgállosztásával ez évben is a törvényhatóságok vannak megbízva. A részgállosztás ára évenként kilogrammonként 6 korona, melyen felül a törvényhatóság a kiosztással járó költségek fedezésére kilogrammonként legfeljebb 30 fillért szedhet be a gazdáktól. Ennél többet beszélni nem szabad.

— Megzúnik a kukoricakenyér. A kormány intézkedésére március 15-éig az ország valamennyi törvényhatóságában — Budapest kivételével — huszötöt per cent kukoricával kevert buzálistet fognak enni az emberek. A Közélelmezési Hivatal hang sulyozza, hogy tulajdonképen csak

Hazatérő tizes honvédekért.

1283 korona gyűjtésünk eddigi eredménye.

— márc. 20.

Az a megnyilatkozott nagy szeretet, amellyel Sátoraljaújhely város érdekes polgársága az orosz fogságból hazatérő tizes honvédek megvendégelését célzó gyűjtésünket fogadta, egy pillanatra sem csökkent. Nemes igyekezettel siet mindenki részt kérni abból az áldozásból, amely el nem muló bizonyossá lesz a tizes honvédekkel szemben már több ízben is megnyilvánult ragaszkodásnak, megbecsülésnek.

Felesleges tehát adakozásra buzdítani a nagyközönséget, erkölcsi kötelességerzéstől indítva, alábbi bizonyosság szerint annak mindenki igyekszik eleget tenni.

Szerkesztőségünk gyűjtő-ívén újabb adakoztak:

Dr. Fried Samu	K.	20.—
Dókus László	"	15.—
Dókus Lászlóné	"	15.—
Ilkovies Mór	"	15.—

preventív intézkedésről van szó. A tisztá busakenyert csak egy hónapra akarják kisorsítani a forgalomból és ez idő alatt annyi rekrivált buszt remélnék összeszedni, hogy többé ne legyen szükség a kukoricakenyérre.

— **Kolektiv képtárlat Sátoraljaújhegyen.** Fankovich Tibor főgimnáziumi rajtatanár, festőművész, gr. Széchenyi-Wolkenstein Ernőné öméltsége védnöksége alatt Grünberger József-féle üzlethelyiségben (Wekerletér 4.), a központi kávéházzal szemben jótékonyosul kiállítás rendez saját festményeiből. A kiállítás f. hó március 25 től apr. 1-ig tart. Belépődíj 1 kor., állandó jegy a kiállítás egész idejére 3 kor., deákjegy 50 fillér. A belépődíjakból s hirlapilag nyugtázandó esetleges felülfizetésekből befolyó jövedelem, valamint a képek eladásai árának 10 százaléka a tanárok hadiárvaít fenevelő „Tanárok nevelő háza” javára szolgál. A kiállítás bevezetője akar lenni annak a nagyszabású akciónak, melyet Fankovich tanár a Tanárok nevelő háza érdekében ohajt kifejtetni.

— **József főherceg a vidéki hírlap-írókért.** A ton munkási iránt való megbecsülésének, a vidéki hírlapírók iránt érzett rokonszenvének adott kifejezést József királyifőherceg, aki 5000 koronát küldött a V. H. O. Sz. Ouhona javára. Masfélszáz ezer koronát felülhaladta már eddig is az újságírók háborus ártalosa számára gyűjtött alap, ameihez utabban a következők járultak: Pénzügyminiszterium 12,000 korona, Rimamurányi-Saigotartani Vasmű r. t. 2000 korona, Arad, Kassa városok, Saigotartani köszönbánya r. t. Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár 1000—1000 korona, Wertheimer Jakab, makói gyáros 500 korona, Örgyőf Pallavichinyi Sandor 500 kor.

— **Új lapot nem lehet indítani.** A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amely a papírujgyeket szabályozza a nem rotációs újságpapír felhasználásánál is. A rendelet érvénye alatt új időszaki lap nem jelenhetik meg.

— **Megölte a boros hordó.** Ládi János sajoorosi lakos e hó 12 én a szomszédos Monok közsgéből szekeren bort szállított. Az erdőben vezető lejtős uton szekere megzsugadt, a lovak megvadultak és a közeli árókba döntötték a szekeret. Ládának a fejére esett egy boros hordó, mely agyonlőtte.

— **Nem szabad fölretenni a trafikárakat.** A pénzügyminiszter utasi társára a pénzügyigazgatóságok értesítették a dohányárusokat, hogy a részükre kiadott szivar, cigaretta és dohánymennyiségeket kiárusítani tartoznak. Nem szabad tehát fölretenni, bepakolni vevőiknek a dohányárusokat, nem szabad különbséget tenni a vásárlók között s nem szabad egy na-

pon kiadni mindent, hanem állandóan tartoznak árusítani a trafikot, úgy, hogy mindenki mindent kaphasson.

— **Jön a Solymosi kiállítás.** Ma este zárul Ungváron a Solymosi kiállítás, melynek ott fényes erkölcsi és anyagi sikere volt. Néhány nap múlva a sátoraljaújhegyi műbarátoknak is alkalmuk lesz elsőrangú mesterek alkotásaiban gyönyörködni, mert Solymosi néhány nap múlva megnyitja itteni kiállítását.

— **A bünvádi perrendtartás új zsebkönyve.** Büntetőjogrendszerünk az utolsó években gyökeresen átalakult. Az 1908-ban, 1913-ban és 1914-ben, valamint a háboru alatt hozott új anyagi és eljárás jogi törvények eddig jogszabályaink nemcsak részleges rendelkezéseit, hanem számos alapelvét is megváltoztattak. A gyakorlati élet égető szükségét látta egy oly gyűjteménynek, amely összes anyagi és eljárás jogi törvényeink összeállítását mellett az új jogszabályokat szervesen beilleszt a jogrendszer egészébe és megvilágítja a régi és az új jogszabályok egymáshoz való viszonyát. Ily gyűjtemény az Angyal Pál budapesti egyetemi professzor szerkesztésében megjelenő. Büntetőjogi Szemle törvénytárában Bernolák Nándor egyetemi professor volt ítéletbíró „Büntetőjogszabályaink gyűjteménye”, című munkája amelynek első, anyagi jogi természetű kötete 1915 óta közkézben forog. Most jelent meg Csáthy Ferencz debreczeni egyetemi könyvkereskedésében a második kötete, amely a szervezeti, hatásköri és eljárási jogszabályokat tartalmazza. Különösen figyelemre méltó a gyűjteménynek a fiatakorok bíróságairól (1913: VII. t.-o.), az esküdtbírói eljárásra vonatkozó rendelkezésre módosításairól (1914: XIII. t.-o.) szóló törvényeket, továbbá a sajtótörvény eljárás jogi rendelkezéseit, valamint a gyorsított bünvádi eljárást tárgyaló rész. A 48 ivre terjedő szép kiállítású zsebkönyv ára 12 K.

SZINHÁZ.

(r. k.) Beszámolóinkat a lefolyt előadásokról ismét csak a régi mesével kell kezdenünk. A közönség nem volt qualitások, a nézőlér hangulata átragadt a színpadra is és az előadó művészek nem igyekeztek a jelenlévő publikum igényein türelmelkedni, hanem ellenkezésképp, tehetségükkel harcolt vívni az el-küldik — és leszabának a háborus publikum kívánalmához. Mint mind n alól, úgy itt is akad kivétel, azonban ennek a kevés művészek igyekezete eltérpül a többiek enyhén szólva, pongyolóságá mellett.

Takarodó Beyerlein hírnemes drámája volt a bemutatója a drámai személyzet egy részének. Fodor

Osskár képességeit a multakból előnyösen ismerjük, ezuttal azonban nem nyerte meg egészen elismerésünket. Nagyon erőtlen volt és valami érthetetlen vontatottság lett urrá előadásán. Majtényi László, Krémer Jenő, Lónyay Sándor helyellközeli jók voltak és csak Wirth Sári, Falussy István, szerepük minden legapróbb részletét megjátszva, értek el őszinte megérdemelt sikert. A humoros elem reprezentánsai Gulyás, Váradi kis szerepeikben kifogástal-nok. A többiek — — —

Vasárnap délután a „Nebántsvirág” operettben brillirozott Mezey Margit, Gulyás, Váradi, Ligeti. Bródy Andor nem tudta, de nem is akarta enekszámának szépségét érvényre juttatni.

Magnás Miska este volt műsorán. Mezey Margit Rottája tőkététes, Krémer alakítása mintha vesztett volna régi fényéből. G. Székely Renée, Lónyay Sandor finom elegauotával játszottak, Falussy István mint mindig, ezuttal is komolyan vette feladatát és énekekben játéksban mesteri produkált. Vida Ius „Marscsát” játszotta, táncával, énekével a tapsokat kiérdemelve. Váradi tulságosan beleélt magát a lovászgyerek szerepébe, pedig valami kütönbséget csak kell tenni a valóság és a színész rajzolta alakítás között. A természetesség meg nem zárja ki a finomságot. A rendezés ezuttal nem nagyon látszott Gulyás erős mesteri keze. A marsokszor felemeltet faminár hangulat a színpadon ez estén fefokozódott.

Heldelbergi diákélet az eddigi előadások között az egyetlen, amelyben szerepítő művészeink az ismeres minden kütüntető jelet megérdemelték. Elkezdjük a sort Wirth Sári, aki hogy sabonosan jennezzszo, ezen az estén megindította és e ragadtatta a publikumot. Mello partnere volt Fodor Osskár, aki csodálatos fioman, emberien adta vissza a szerepét, de a szereplőit erőtlen herceg mindegy vagyodant, fajdamat. Gy. yas Meny-hert aranyos alakítása könyekre fakasztotta a hatagatóságot, míg Ligeti Lajos, Krémer Jenő, Váradi, Izzo decess humoruk minden bajjává színtették ki szerepeiket. Lónyay Sandor, Vagó Arthur részt kernek a stüerből, tapsból, amely a feivonasok végén haromszoros kihívásra fejlődött ki. Nagyon szép előadás volt.

Felolós szerkesztő: Landesmann Miksa,
Szerkesztő: György Lajos.

Három vagy négy szobás lakást keresnek. — **Cím: a kiadóhivatalban.**

Kiválóan bevált Szőlőkötöző-zsineget
ajánl a
Hungaria Ártai Pamutgyár R. J. Aradon.

Az általános anyagihiány miatt ajánlatos a szükséglet mielőbbi fedezése, mert a csekély készletekre való tekintettel, a megrendelések csak beérkezésük sorrendjében vehetők figyelembe.

Vizsketegséget, Sömört, Rüh

a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„Skaboform-Barna zsír”

Nincs szaga, nem piszkít. Mindegyik eredeti peccsés Dr. Flesch-féle kérjünk. Próbátégely 2-30 K, nagy tégely 4 K, családi adag 11 K. — Sátoraljaújhegy és vidéke részére főraktár:

Kádár Gyula gyógyszerárban, Sátoraljaújhegyen.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk.

A csodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT-SZAPPAN

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen inermes, legfinomabb növényzsirokiból készült, kellemes szaga, kütönösen habzó szappan igen kiadós, miért s családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltüntetett szep-öt, májtottot, mit-tesszett, pattanást. A pörusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatása folytán ugyszólván

lemossa

a bőr tisztatlanságát, úgy hogy nyoma sem marad a szépség-hibáknak. Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elmulasztja

a szeplőket.

Ára 1-20 fillér. Kapható minden gyógytárban s drogua-kereskedésben. Hozzávaló Margit-Crème 1-20 és 2-40 K-ás tégelyekben, Margit-Pouder 1 kor. 20 fillér. Gyártja:

Földes Kelemen gyógyyszerész Arad.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ” SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA

1 könyvecskében 60 lap van. ma Minden könyvecskén rajta van a védjegy.
30 fillér.

és a gyáros aldirása

Modiano